

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

Zagreb, 24. lipnja 2014.

Banka.hr

Savska 28/1, Zagreb

gospodin Željko Ivanković, glavni urednik

PREDMET: Reagirane Državnog zavoda za statistiku u vezi s objavom članka „Zavadi rad i kapital, pa vladaj“, koji je objavljen na internetskom portalu www.banka.hr

Poštovani glavni uredniče,

obraćam Vam se u vezi s navodima u članku „Zavadi rad i kapital, pa vladaj“ Velimira Šonje, a koji je objavljen na internetskom portalu www.banka.hr, 22. lipnja 2014. Autor u svojem tekstu iznosi niz paušalnih ocjena koje očito proizlaze iz neinformiranosti o materiji o kojoj piše, a budući bi one mogle dovesti do pogrešnih zaključaka i na taj način ugroziti objektivnost službene statistike dužan sam reagirati sukladno članku 11. Zakona o službenoj statistici. Naime, autor neopravdano dovodi u pitanje usklađenost podatka o javnim financijama s Europskim standardima te iznosi niz netočnih činjenica od kojih naglašavamo slijedeće:

1. Netočna je tvrdnja da smo tek s ulaskom u Europsku uniju počeli usklađivati metodologiju s Eurostatom i Europskom statistikom. Državni zavod za statistiku kontinuirano usklađuje metodologiju sukladno preporukama i smjernicama statističke komisije UN-a i Eurostat-a, od osamostaljenja Republike Hrvatske primjenjuje sve relevantne međunarodne i europske statističke standarde te implementira sve promjene relevantnih standarda pa je službena statistika Republike Hrvatske u potpunosti usporediva s onom europskom.
2. Autor tvrdi da se državna opterećenja ne mjere jednako u svim zemljama, a da se u Hrvatskoj slabo mjere. Navedeno nije točno budući je u skladu s važećom europskom metodologijom napravljeno i razgraničenje svih prihoda države uključujući i tzv. parafiskalne namete koji su dijelom klasificirani kao porezi. Tako su na primjer prihodi od komunalne naknade, šumskih doprinosi, RTV pristojba, nakade za opterećenje okoliša otpadom i sličnih nameta tretirani sukladno njihovim svojstvima te su za potrebe službene statistike klasificirani kao porezni prihodi. Iako navedeni podaci nisu publicirani na stranicama DZS-a, podaci za seriju od 2002. do 2014. godine dostupni su na stranicama Eurostata (tablica [gov a main](#)).
3. Netočna je interpretacija da je „došlo do naglog skoka udjela države u prihodima i rashodima“. Naime, prilikom svake metodološke izmjene, Državni zavod za statistiku u skladu sa preporukama Eurostat-a, osim najnovijeg podatka po novoj metodologiji

objavljuje i povijesne podatke, a što je bio i slučaj pri objavi podataka o prihodima i rashodima opće države prema metodologiji ESA 1995. Dakle, ne radi se o „skoku“ već o izmjeni metodološkog okvira, a koji je Republika Hrvatska bila dužna primijeniti sukladno [Uredbi o europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Europskoj uniji 2223/1996 \(ESA 95\)](#) i [Uredbi o primjeni protokola o prekomjernome proračunskome manjku \(EDP\) 479/2009](#).

4. Netočan je i navod da su „*Do prošle godine naši statističari vrlo benevolentno knjižili mnoge državne transakcije izvan sektora države*“, budući da podatke o državnim financijama prije ulaska u Europsku uniju nije dostavljao Državni zavod za statistiku već Ministarstvo financija. Važno je napomenuti i da se radi o različitim sustavima s različitom svrhom koji su se približili tek s implementacijom UN-ovog Sustava nacionalnih računa 2008. (SNA 2008 predstavlja međunarodnu verziju europske ESA 2010). I danas je za statistiku javnih financija u skladu s Priručnikom [Government Finance Statistics Manual 2001 \(GFSM 2001\)](#) MMF-a, zaduženo Ministarstvo financija, dok je za statistiku javnih financija u skladu s Priručnikom [Manual on Government Deficit and Debt \(Implementation of ESA 2010\)](#) Eurostat-a, zadužen Zavod. MMF-ov sustav služi za fiskalnu analizu na usporedivim osnovama, a ranije se bazirao na gotovinskom (cash) principu. Eurostat-ov sustav služi za nadzor javnih financija, a od svojeg osnutka usporedbe pruža na obračunskom (accrual) načelu.
5. Ne možemo se složiti niti s formulacijom da se „*nalazimo na početku procesa prilagodbe statističkih metodologija te da objavljene podatke treba smatrati tek prvim verzijama*“. Istina je sasvim suprotna, nalazimo se u razdoblju u kojem će sva europska statistička tijela, u sklopu redovne višegodišnje procedure, svoje sustave nacionalnih računa u rujnu 2014. godine zamijeniti novom inačicom ESA 2010 (temeljem [Uredbe o europskom sustavu nacionalnih i regionalnih računa u Europskoj uniji 549/2013](#)). Predstojeća promjena metodologije vjerojatno će utjecati i na promjenu obuhvata države, o čemu smo već ranije obavijestili javnost na redovnim konferencijama za tisak. Detaljnije razlike između novog i starog sustava možete pronaći na [Eurostatovoj stranici](#).
6. Slažemo se s navodom da „*nema statističara koji u nekoliko mjeseci može zahvatiti i metodološki obraditi stotine davanja i aktivnosti tvrtki i agencija iz državnoga sektora*“ te smo stoga proces metodološke uskladbe s novim propisima započeli smo prije više od godinu dana, o čemu smo kontinuirano obavještavali javnost na redovitim konferencijama za novinare.

Stručne službe DZS-a neprestano stoje na raspolaganju svima zainteresiranima, pa ćemo tako vrlo rado izići u susret i gospodinu Šonje, poželi li prije pisanja provjeriti istinitost svojih tvrdnji o statistici te mu na taj način omogućiti da se informira i proširi svoje znanje na službenoj statistici.

DZS vlastite statističke procese redovito dograđuje i modernizira u skladu s europskim i međunarodnim preporukama, no za proizvodnju službene statistike koja je kvalitetna, relevantna i pravodobna potrebno je ulagati u sustav službene statistike te povećati kvalitetu administrativnih izvora (koja u RH zaostaje za ostalim zemljama EU). DZS će u predstojećem razdoblju poboljšati komunikaciju s medijima i stručnom javnosti te na taj način pokušati osigurati objektivno izvještavanje o rezultatima službene statistike.

Ovim putem Vas također želimo obavijestiti da će više informacija o metodologiji ESA koja se obavezno koristi u proizvodnji podataka o nacionalnim računima u Europskoj uniji, uskoro biti dostupno na službenim stranicama Državnog zavoda za statistiku, www.dzs.hr te da će prvi podaci za Hrvatsku po novoj metodologiji biti objavljeni 10. rujna 2014. godine, dok će potpuni podaci za Hrvatsku i za sve zemlje članice biti dostupni do kraja godine.

Molimo da, u skladu s odredbama Zakona o medijima, ovo reagiranje objavite u cijelosti u prvome sljedećem izdanju.

S poštovanjem,

RAVNATELJ

Marko Krištof

